

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до розробки
«Дослідницької пропозиції» з курсу
«Дослідницько-інноваційна діяльність»
для аспірантів першого року навчання

1. Загальні положення

1.1. Дослідницька пропозиція являє собою систематизовану наукову роботу обсягом 5-10 сторінок, яка є результатом самостійно проведеного пошукового дослідження за темою дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

1.2. Виклад матеріалу у Дослідницькій пропозиції не повинен обмежуватися описовим підходом до розкриття обраної теми, а має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.

1.3. У Дослідницькій пропозиції мають бути сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що будуть покладені в основу дисертаційної роботи, сукупність яких можна кваліфікувати як елементи нової ідеї або теоретичне обґрунтування питання, що матиме наукове чи практичне значення.

1.4. Дослідницька пропозиція розробляється аспірантом першого року навчання у рамках дисципліни «Основи дослідницько-інноваційної діяльності».

1.5. Захист Дослідницької пропозиції відбувається під час PhD-колоквіуму, який є формою проведення підсумкового контролю за курсом.

1.6. Дослідницька пропозиція завантажується у систему Moodle не пізніше, ніж за 5 днів до проведення PhD-колоквіуму.

2. Структура Дослідницької пропозиції

2.1. Дослідницька пропозиція містить *Титульну сторінку* (Додаток 1), на якому зазначається *прізвище, ім'я, по батькові аспіранта та наукового керівника; назва спеціальності*, в рамках якої відбувається підготовка; *тема дисертаційної роботи*.

2.2. У *Вступі* розкривається *проблема*, на вирішення якої спрямована дисертація та обґрунтовується її *актуальність*. Ця частина Дослідницької пропозиції характеризує ступінь ознайомлення аспіранта з поставленою проблемою та демонструє його вміння визначати напрями наукового дослідження, що є актуальними для відповідної галузі науки.

2.3. У Розділі 1 «*Обґрунтування теми дослідження*» наводиться *стан розробки проблеми* у роботах вітчизняних та зарубіжних учених, на які робляться відповідні посилання. Цей розділ засвідчує здатність аспіранта здійснювати пошук і критичний аналіз наукової літератури, робити коректні посилання на першоджерела, уникати проявів плагіату.

2.4. У Розділі 2 «*Методологія дисертаційного дослідження*» визначаються *мета, завдання, об'єкт та предмет* дослідження; формулюється *дослідницька гіпотеза* щодо можливих шляхів розв'язання поставлених завдань; обґрунтовуються *методи дослідження*. Мета і завдання визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про комплекс дій, які необхідно виконати для досягнення мети. Методи дослідження являють собою сукупність методів, які аспірант планує застосувати у вирішенні дослідницьких задач. Цей розділ демонструє володіння аспірантом методологічним апаратом в обраній науковій сфері, засвідчує його ознайомлення з сучасними методами досліджень та показує вміння формулювати мету і завдання дослідження, а також знаходити оптимальні шляхи щодо їх вирішення.

2.5. У Розділі 3 «*Очікувані результати дослідження*» висвітлюються *результати дослідження*, які планується отримати при вирішенні кожного із завдань дослідження. Визначається *наукова новизна та теоретичне і практичне значення* роботи. У цьому розділі аспірант має продемонструвати свої прогностичні властивості, уміння зосередитися на зв'язку теорії і практики та перспективах власного внеску у розвиток нового напрямку, що є метою дослідження.

2.6. Після викладення основної частини Дослідницької пропозиції подається *Список використаних джерел*. Ця складова засвідчує уміння аспіранта застосовувати обраний стиль оформлення наукових джерел із числа тих, що дозволяється використовувати при написанні дисертації, а також надає уявлення про границі наукового пошуку аспіранта (якість джерел, їх репрезентація, часові рамки).

2.7. У *Додатку А* до Дослідницької пропозиції наводиться приблизна *Структура дисертаційної роботи* за розділами та пунктами. Цей *Додаток* демонструє аналітичні властивості аспіранта та його здатність здійснювати планування дисертаційного проєкту.

3. Вимоги до оформлення Дослідницької пропозиції

3.1. Під час підготовки Дослідницької пропозиції слід дотримуватися таких вимог: чіткість побудови та викладу матеріалу, логічна послідовність, переконливість і достатність аргументації, лаконічність і точність визначень та формулювань, конкретність результатів дослідження, адекватні засоби опрацювання даних, обґрунтованість висновків тощо.

3.2. Технічними вимогами до оформлення Дослідницької пропозиції (за виключенням її структури) є Вимоги до оформлення дисертації, затверджені наказом МОН від 12.01.17 р. № 40: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.

4. Процедура представлення Дослідницької пропозиції

4.1. Розроблена Дослідницька пропозиція разом з мультимедійною презентацією в форматі РРТ, структура якої має відповідати структурі

Дослідницької пропозиції, надсилається викладачу через систему Moodle не пізніше, ніж за три дні до призначеної дати підсумкового контролю.

4.2. Публічний захист Дослідницької пропозиції відбувається в рамках проведення міждисциплінарного PhD- колоквиуму за регламентом:

- доповідь аспіранта з презентацією (до 5 хвилин);
- обговорення доповіді, запитання та відповіді (до 5 хвилин).

5. Критерії для самооцінки Дослідницької пропозиції

5.1. Дослідницька пропозиція оцінюється за такими критеріями: володіння науковим стилем викладу матеріалу; уміння науково обґрунтувати проблему та довести актуальність роботи; володіння різними дослідницькими методами; уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела; логічність виступу та якість мультимедійної презентації; відповідність теми дисертаційного дослідження меті та завданням, очікуваним результатам; коректність висновків, доказовість їх теоретичної та практичної цінності.

5.2. Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо тема дослідження розкрита повністю. Теоретико-методична частина містить значний і різноманітний масив опрацьованих літературних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення й висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію.

Аналітична частина характеризується глибоким і всебічним дослідженням зовнішнього та внутрішнього середовища досліджуваного предмета, автор використав сучасні аналітичні й методологічні інструментарії; представлені авторські висновки базуються на якісно опрацьованій інформаційній базі. Очікувані результати мають практичну цінність, адекватні виявленим проблемам. Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами. Відповіді на запитання правильні, стислі, аргументовані.

Оцінка **«Добре»** ставиться, якщо тема загалом розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Подекуди трапляються порушення логіки в побудові дослідження, взаємозв'язку між підрозділами роботи. Аналіз літературних джерел не є достатньо повним. Дослідження проведені на обмеженій інформаційній базі, відсутні чітко аргументовані авторські висновки. Відповіді на питання в основному правильні, аспірант добре володіє проблематикою дослідження.

Оцінка **«Задовільно»** ставиться, якщо тема роботи розкрита недостатньо, у ній містяться суттєві недоліки змістового характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Назви окремих розділів не відповідають змісту, план дослідження незбалансований. Порушена логіка представленого матеріалу, змістове наповнення окремих розділів не пов'язане між собою. Аналіз літературних джерел зроблений поверхнево, відсутні узагальнення, наукова полеміка, посилання на першоджерела Є зауваження щодо оформлення презентації. Доповідь прочитана за текстом, аспірант не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання є правильними або повними. Наочні матеріали не відображають змісту дослідження.

Оцінка «*Незадовільно*» ставиться, якщо мета роботи сформульована нечітко, змістове наповнення не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка в побудові дослідження, назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Важко визначити ступінь самостійності представлених матеріалів. Обґрунтування очікуваних наукових результатів відсутнє. Оформлення має суттєві недоліки. Доповідь не відображає змісту роботи, більшість відповідей на запитання неточні або неправильні, аспірант не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали відсутні або мають низьку якість.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____
(назва кафедри)

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ

за темою дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії:

« _____
_____ »
(тема дисертації)

зі спеціальності: _____
(шифр і назва спеціальності)

Аспірант першого року навчання:

_____
(ПІБ)

Науковий керівник:

_____
(Прізвище, ініціали, науковий ступінь, учене звання)

Запоріжжя 20 _____